

ייעול ייצור החשמל והבטחת יכולת אספקת חשמל

תצעה להחלטה

מחליטים, על מנת להביא לייעול ייצור החשמל ובכדי להבטיח המשך אספקת חשמל סדירה למשק הישראלי ושמירה על שרידות מערכת החשמל וזאת בהתאם לצרכי משק החשמל כפי שאלו הוגדרו על ידי מנהל המערכת:

1. רשויות מקומיות:

א. במטרה לעמוד ביעדי הממשלה בתחום ייצור אנרגיות מתחדשות, הפחתת פליטות ותחבורה נקייה, לרשום את הודעת שר האנרגיה והתשתיות כי בכוונת משרד האנרגיה והתשתיות לקדם בשנים 2023-2024 מעבר לאנרגיה מקיימת ברשויות המקומיות, באמצעות מעבר לתחבורה נקייה, התייעלות באנרגיה, ייצור אנרגיה מתחדשת והטמעת פתרונות לאגירת אנרגיה בנכסי הרשויות, מיזמים למעבר לאנרגיה מקיימת במגזר הביתי ובמגזר העסקי והתעשייתי. זאת בין היתר באמצעות:

(1) בניית יכולת של הרשויות המקומיות לעיסוק בתחום אנרגיה מקיימת ובניית תכניות לשיפור תשתיות האנרגיה ברשויות, בכפוף לסמכותן על פי דין. זאת באמצעות ייעוץ לשלטון המקומי וסיוע בהכשרת כוח אדם.

(2) סיוע בקידום מיזמים בנכסי הרשויות המקומיות של התייעלות באנרגיה, ניהול אנרגיה, ייצור אנרגיה מתחדשת, אגירה ותחבורה חשמלית.

(3) סיוע לרשויות המקומיות בעידוד קידום מיזמי אנרגיה מקיימת ואיפוס באנרגיה בקרב התושבים במרחב המוניציפלי שלהן, בפעולות כגון הסברה, יעוץ והנגשת מידע.

(4) תכנית הקמת עמדות טעינה ציבוריות לרכבים חשמליים.

לצורך יישום סעיף זה משרד האנרגיה והתשתיות יקצה ממקורותיו (מתקציב יחידות מקצועיות) סכום שלא יעלה על 100 מיליון ₪ בחלוקה של עד 50 מיליון ₪ לכל אחת מהשנים 2023-2024.

ב. לחקים צוות בראשות מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתיות ומנכ"ל משרד הפנים ובהשתתפות רשות החשמל, מטה התכנון הלאומי, משרד האוצר וחמשרד להגנת הסביבה לבחינת השלכות, ככל שישנן, של הקמת תחנות כוח על הרשויות המקומיות הסמוכות להן והדרכים להתמודד עם השלכות אלו.

ג. לרשום את הודעת שר הפנים כי בהתאם לסמכותו על-פי סעיף 9 לפקודת העיריות, תיבחן האפשרות לחלוקת חכנסות מארנונה כללית או מארנונה כללית יחד עם הכנסות מהיטלי השבחה או מאחד או יותר מתשלומי החובה, מתחנות כוח קונבנציונליות שיוקמו עד שנת 2030, לרשויות המקומיות הסמוכות להן.

2. לצורך קידום שיפור תשתיות האנרגיה ברמה המקומית, לרשום את הודעת שר האנרגיה והתשתיות כי בכפוף לחתייעצות עם רשות החשמל ולחשכמת שר האוצר, ובהתאם לקבוע בסעיף 19 לחוק משק החשמל, בכוונתו לדרוש מבעל רישיון החלוקה להכין תכנית פיתוח לרשת החלוקה, אשר תכלול התייחסות, בין היתר, לשיפור אמינות האספקה, הטמנת קווי מתח גבוה במרחב הבנוי והיערכות לגידול בביקוש לחשמל, לרבות להשתלבות רכב חשמלי, ייצור מבוזר באנרגיות מתחדשות ואשר תפעל לממש את מטרות חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996. למען הסר ספק אין באמור כדי לגרוע משיקול הדעת המוקנה

לשר האנרגיה והתשתיות, שר האוצר ורשות החשמל לפי סמכויותיהם השונות מכוח חוק משק החשמל ובכלל כך לעניין תוכנית פיתוח לרשת החלוקה.

3. שדרוג מערכת החשמל ביהודה ושומרון:

לחקים ועדה בראשות מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתיות ובהשתתפות קמ"ט אנרגיה ונציגי המינהל האזרחי, משרד הביטחון, מנהלת ההתיישבות במשרד הביטחון, רח"ל, רשות החשמל, משרד המשפטים, מתפ"ש ומשרד האוצר, שתמכה תוך 120 ימים את הפערים והחסמים, המונעים את פיתוח תשתיות רשת החשמל וניצול התשתית הקיימת בצורה מיטבית לשם חבטת שרידות המערכת ואת קידום החקמה של מתקני אנרגיה מתחדשת ותחנות כח המופעלות בגז טבעי באזור שבאחריות המינהל האזרחי. הוועדה תמליץ לשר האנרגיה והתשתיות על הצעדים הנדרשים לטיפול בפערים והחסמים שימופו ככל שיהיו. ככל שיוחלט על קידום יישום ההמלצות, הדבר יעשה בהתאם לסמכויות כל הגורמים לפי כל דין.

4. לשם חבטת אמינות אספקת החשמל בגוש דן:

א. יוקם צוות בראשות מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתיות, ובהשתתפות רשות החשמל ומשרד האוצר, אשר יבחן את החלופות הבאות לעניין רידינג: הקמת יחידות ייצור חדשות זמניות או הארכת משך החיים ההנדסי של יחידות הייצור הקיימות, וכן שילוב החלופות האמורות עם פתרונות המבוססים על אנרגיה מתחדשת מבזרת ואגירה, והכל בתיאום והסכמת מנהל המערכת. הצוות יגיש את המלצותיו בתוך 30 יום לשר האנרגיה והתשתיות.

ב. להנחות את שר האנרגיה והתשתיות לחפיץ תזכיר לתיקון סעיף 60א לחוק משק החשמל, חתשני"ו-1996 (להלן – חוק משק החשמל), כך שעל אף הוראות סעיף 6א לחוק האמור, ועל אף האמור בחלטת ממשלה 3859 מיום 3.6.2018, שקבעה את מתווה הרפורמה במשק החשמל, שר האנרגיה והתשתיות ושר האוצר יחיו רשאים, בהתייעצות עם רשות החשמל, לאשר לחברת החשמל לישראל (להלן – חברת החשמל), לחקים באתר רידינג יחידות ייצור חדשות זמניות או לבצע פעולות להארכת משך החיים ההנדסי של יחידות הייצור הקיימות באתר, וכן לבצע תחזוקה של היחידות. כמו כן רשות החשמל, באישור שר האוצר ושר האנרגיה והתשתיות, תהיה רשאית לתת לחברת החשמל רישיון ייצור באתר רידינג לזמן המינימלי הנדרש, כך שניתן יהיה לייצר חשמל באתר, לתפעל את היחידות ולתחזקן עד שנת 2032 לכל המאוחר. הכל ובלבד שהונחה בפני השרים חוות דעת בעל רישיון לניהול המערכת כמשמעו בחוק משק החשמל (להלן – בעל רישיון לניהול המערכת), כי הייצור באתר רידינג דרוש למניעת פגיעה באמינות אספקת החשמל לאזור גוש דן בהתאם לצפי צריכת החשמל באזור זה, שבעל רישיון לניהול המערכת צופה.

5. לרשום את תודעת שר האנרגיה והתשתיות כי הוא בוחן, בהתאם לסמכויותיו על פי דין, את הקמתו של כבל תת-ימי להולכת חשמל. זאת במטרה לשדרג את מערכת חולכת החשמל הארצית באופן שיספר את אמינות האספקה והקישוריות בין חלקי הארץ השונים ויגדיל את יכולת החיבור של מתקני אנרגיה מתחדשת.

יובהר כי אין בהחלטה זו כדי לגרוע מכל האישורים הנדרשים על פי כל דין ובכלל זה דיני התכנון והבניה ודיני הגנת הסביבה לרבות חוק אויר נקי, תשס"ח-2008.

דברי הסבר

רקע כללי

משק החשמל עומד בפני אתגרים משמעותיים לאור גידול ניכר בביקושים לחשמל. גידול זה נובע מגידול האוכלוסין, גידול באיכות החיים ובתוצר וכן בשל תמורות המתרחשות לאחרונה בתמחיל מקורות האנרגיה במשק הישראלי והעולמי, ובפרט מעבר לתחבורה חשמלית.

מנהל מערכת החשמל מתכנן את מערכת החשמל על מנת לעמוד בתחזית הביקוש לחשמל באופן שיענה על צרכי המשק הישראלי תוך שמירה על אמינות אספקת החשמל ושרידות מערכת החשמל בהתאם לקריטריוני התכנון המקובלים במקטעי הייצור והמסירה.

לשם הבטחת יכולת אספקת החשמל בכל שעה ביממה ובכל מזג אוויר, נדרשות יחידות ייצור חשמל קונבנציונליות, בכמות ובפרסה שנקבעות ע"י מנהל מערכת החשמל, נוסף על כך, ישנם היבטים משלימים ליציבות רשות החשמל, המקבלים מענה במסגרת תכניות הפיתוח של החולכה והחלוקה, וכן קיים צורך לבחון את יציבות הרשת באיו"ש וללמוד כיצד ניתן לשפר אותה ולקדם הקמת מתחשבות בשטחים אלו.

אחד האמצעים שצפויים להיבחן לשם הגדלת יכולת החולכה של רשת החשמל הוא כבל ימי אשר יוכל לקשר בין שני חלקים שונים בארץ, כהשלמה לרשת החולכה היבשתית.

לפיכך, הצעת מחליטים זו נועדה לספק את התנאים להבטחת התנאים לשמירה על אמינות אספקת חשמל ושרידות המערכת בשנים הקרובות, וכן להביא לייעול במשק החשמל ולהפחתת ההשפעה הסביבתית הנובעת מייצור חשמל.

לסעיף 1

כיום קיימת הבנה כי צריכת החשמל הולכת וגדלה באופן משמעותי, וכי קיים צורך לשתף את הרשויות המקומיות בהבטחת יכולת אספקת האנרגיה לרשות המקומית ע"י התייעלות באנרגיה מצד הרשות וע"י הערכות הרשת לביקוש שצפוי לגדול.

הרשויות המקומיות יכולות להוות מנוע חזק לקידום הקמת מתקני ייצור בסמיכות לאזור הצריכה, להתייעלות בצריכת האנרגיה ולהתאמת הפתרונות המתאימים ביותר לאותו אזור מתוך היכרות עם צרכי הרשות ועם תכניות הצמיחה וההתפתחות שלה לשנים הבאות. לפיכך, מוצע לסייע לרשויות המקומיות במגוון תחומים כמפורט בהצעת ההחלטה. נוסף על כך, מתוך הבנה שלחקמת תחנת כוח יכולה להיות השפעה על הרשות המקומית שבה היא מוקמת וכן על הרשויות המקומיות הסמוכות למקום הקמתה, מוצע לבחון את ההשלכות האפשריות של הקמת תחנות כוח על הרשויות המקומיות המצויות בסמיכות אליהן. הצוות שיוקם במסגרת סעיף זה יבחן את ההשלכות, ככל שיש, וימליץ כיצד והאם יש צורך לטפל בהשלכות אלו בהתאם לממצאים.

באותו הקשר, ולאור סמכות שר הפנים בהתאם לפקודת העיריות, קיימת אפשרות להתייחס לאזור הכולל מספר רשויות מקומיות כ"אזור חלוקת הכנסות" ולאפשר חלוקה של הכנסות מארנונה וחיטלי השבחה. מוצע כי תיבחן האפשרות לחלוקת הכנסות כאמור בין בין הרשויות המקומיות המצויות בסמיכות לתחנות הכח שיקומו עד 2030.

לסעיף 2

אמינות האספקה במשק החשמל מורכבת משני רבדים – יתירות מספקת במקטע הייצור ויתירות רשתות החולכה והחלוקה. כחלק מהחלטה זו, מוצע לקדם מספר צעדים שיגבירו את רמת האמינות ברשתות החולכה והחלוקה על רקע מגמה של סטגנציה ואף הידרדרות בכמות דקות אי-האספקה הנמדדות במספר רב של מחוזות.

במקטע חלוקת החשמל, שרובו מצוי באזור העירוני ותבנוי, מצוינת הודעת שר האנרגיה והתשתיות, כי בכפוף להתייעלות עם רשות החשמל ולהסכמת שר האוצר, בכוונתו לדרוש בחתאם לסמכויותיו בחוק, תכנית פיתוח לרשת החלוקה. תכנית זו צריכה לקחת בחשבון לא

רק גידול באוכלוסייה, אלא גם צעדים שיובילו לשיפור אמינות האספקה, שחלוף והטמנת קווי מתח גבוה ישנים, היערכות לרכב חשמלי ועוד.

לסעיף 3

מוצע לקדם צעדים ופעולות שיגבירו את אמינות האספקה ומיצוי הרשת הפנויה באזור שבאחריות המינהל האזרחי ביהודה ושומרון. במצב כיום, קיים פער בין הכללים והתקנות החלים באזור שבאחריות רשות החשמל ומשרד האנרגיה והתשתיות לבין אזור זה. על מנת לזהות את הפערים המרכזיים המהווים חסם לפיתוח תשתיות החשמל, ועל-מנת לקדם הקמת פרויקטים באנרגיה מתחדשת באזור זה באופן משמעותי, מוצע כי תוקם ועדה שתאפיין תוך זמן קצר את הפעולות המרכזיות הנדרשות לביצוע לשיפור מדדי האמינות, חיבורי המתחדשות ורמת השירות באזור שבאחריות המינהל האזרחי.

לסעיף 4

בחמשך להחלטת ממשלה 211 מיום 1.8.2021 ולצורך שמירה על אמינות אספקת החשמל בגוש דן, יש לאפשר את המשך ההפעלה של תחנת הכוח רדינג במקביל לקידום הקמת "חלופת ההולכה", כהגדרתה בהחלטת ממשלה 211, ועד להשלמתה. לצורך כך נדרש לחקים יחידות ייצור זמניות באתר ותחנה או לשפץ את היחידות הקיימות, כפי שייקבע בהמשך. לעמדת גורמי המקצוע במשרד האנרגיה והתשתיות, על-פי הנתונים הקיימים בידי המשרד כיום, קיים יתרון מסוים בביצוע הפעולות האמורות על-ידי חברת החשמל. יובהר, כי יש צורך בביצוע פעולות אלה במהירות על-מנת להבטיח את אספקת החשמל לגוש דן, שכן ההפעלה המיוחדת של התחנה תידרש כבר באמצע שנת 2026. חברת החשמל, שפועלת באתר זה כיום, יכולה לפעול לביצוע הפעולות האמורות בזמן קצר באופן יחסי, בכפוף לכל האישורים הנדרשים על-פי כל דין ובכלל זה בהתאם לדיני התכנון והבניה. על-מנת שגורם אחר יבצע את הפעולות האמורות יידרש הליך לבחירת אותו גורם פרטי והליך להעברת החזקה על הקרקע, דבר שעלול לעכב את ביצוע הפעולות האמורות ואף לסכן את אספקת החשמל כאמור.

על-מנת שחברת החשמל תוכל לבצע את הפעולות האמורות, יש צורך לתקן את חוק משק החשמל, אשר מגביל את חברת החשמל מלבצע את הפעולות האמורות באתר.

כמו כן מוצע לאפשר לתת לחברת החשמל רישיון יצור לצורך ייצור החשמל בתחנה החל ממועד הנחיצות לפי קביעת מנהל המערכת ועד להשלמת חלופת ההולכה. יובהר, כי ההחלטה אם נכון לתת דווקא לחברת החשמל את רישיון הייצור תקבע בהמשך, בהתאם לבחינה שתתקיים באותו מועד. מוצע לתקן את החוק באופן שיאפשר את מתן הרישיון בהתאם לנסיבות באותה עת, זאת בשים לב, בין היתר, לכך שמדובר בתקופת הפעלה קצרה בלבד.

יובהר כי מטרת תיקון החוק בשלב זה היא לוודא כי תחיה קיימת האפשרות לתת לחברת החשמל רישיון לבצע את הפעולות כפי שיקבעו.

על-מנת לבחור את החלופה המתאימה לשם המשך ייצור חשמל בתחנת הכוח, יוקם צוות אשר יבחן את החלופות ויגיש המלצותיו לשר האנרגיה והתשתיות.

לסעיף 5

מוצע לרשום את הודעת שר האנרגיה והתשתיות כי הוא בוחן, בהתאם לסמכויותיו על-פי הדין, הקמת כבל הולכת חשמל ימי, שייפרש לאורך חופי ישראל בין הנקודות המתאימות שיוגדרו בשיתוף מנהל המערכת האחראי על תכנון רשת ההולכה. כבל מסוג זה עשוי להוות תוספת משמעותית ליכולת ההולכה של הרשת היבשתית הקיימת והנמצאת בתהליכי הקמה, ואשר במקרים רבים נתקלת בעיכובים ניכרים בעת קידום התכנון הסטטוטורי שלה והן בתהליך ההקמה בפועל. מובן כי אין באמור לעיל לגרוע מכל האישורים הנדרשים על-פי הדין, ובכלל זה בהתאם לדיני התכנון והבניה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

כמפורט בסעיפים

תקציב

כמפורט בהחלטה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין השפעה

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכות

שר הביטחון - אישר

שר האוצר – אישר, בכפוף להעלאת הצעת המחליטים בנושא תכניות לתשתית לאומית.

שר הפנים - אישר

השרה להגנת הסביבה – טרם התקבלה התייחסות

שר הכלכלה - אישר

השר לשיתוף פעולה אזורי – אישר

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת משפטית

סוג ההחלטה

ראשי – ביצועי

תחום הפעולה העיקרי של ההחלטה

אנרגיה

מגיש: שר האנרגיה והתשתיות

ד' בסיון התשפ"ג
24 במאי 2023

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת החלטה:

ייעול ייצור החשמל והבטחת יכולת אספקת חשמל

תמצית ההצעה בחתיכת להיבטי המשפטיים:

הצעת ההחלטה כוללת צעדים שונים לייעול ייצור החשמל והבטחת היכולות לספקו, כפי שיפורט להלן:

החלטת הממשלה מציינת את הודעת שר האנרגיה והתשתיות לעניין קידום מעבר לאנרגיה מקיימת ברשויות המקומיות באמצעים שונים המפורטים בהצעת ההחלטה. בנוסף מוצע להקים צוות לבחינת השלכות הקמתן של תחנות כוח על רשויות מקומיות הסמוכות להן והדרכים להתמודדות עם השלכות אלו; כמו כן מציינת החלטת הממשלה את הודעת שר הפנים, כי בהתאם לסמכותו לפי סעיף 9 לפקודת העיריות, תיבחן אפשרות חלוקת הכנסות מתחנות הכוח הקונבנציונליות שיוקמו לרשויות מקומיות הסמוכות להן.

החלטת הממשלה מציינת את הודעתו של שר האנרגיה והתשתיות, כי בכפוף להתייעצות עם רשות החשמל, ולהסכמת שר האוצר, ובהתאם למנגנון הקבוע בסעיף 19 לחוק משק החשמל, תשנ"ו-1996 (להלן - חוק משק החשמל), בכוונתו לדרוש מבעל רישיון חלוקה תכנית פיתוח לרשת החלוקה, כקבוע בהצעת ההחלטה.

בנוסף מבקשת הצעת ההחלטה להקים וועדה לעניין שדרוג מערכת החשמל ביהודה ושומרון.

כמו כן מוצע להנחות את שר האנרגיה והתשתיות להפיץ תזכיר לתיקון סעיף 60א לחוק משק החשמל, כך שעל אף האמור בהחלטת ממשלה מס' 3859 מיום 3.6.2018 שעניינה "רפורמה במשק החשמל ושינוי מבני בחברת החשמל ותיקון החלטת ממשלה", לאפשר לחברת החשמל לישראל בע"מ, ככל שיוחלט על כך על ידי שר האנרגיה והתשתיות ושר האוצר, לאחר התייעצות עם רשות החשמל, לבצע פעולות להארכת משך החיים ההנדסי של יחידות הייצור באתר רידינג ותחזוקה של היחידות, או להקים באתר יחידות ייצור חדשות וזמניות כמפורט בהצעת ההחלטה; כמו כן מוצע לאפשר במסגרת תיקון החוק כאמור, לרשות החשמל, באישור שר האוצר ושר האנרגיה והתשתיות, לתת לחברת החשמל רישיון ייצור באתר לצורך תפעול יחידות הייצור ותחזוקתן לזמן המינימלי הנדרש עד לשנת 2032 לכל המאוחר. על מנת לבחור את החלופה המתאימה, קרי הקמת יחידות יצור זמניות, ביצוע פעולות להארכת משך החיים של התחנות הקיימות, או חלופות נוספות המבוססות על אנרגיה מתחדשת מבזרת ואגירה, יוקם צוות, בראשות מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתיות ובהשתתפות רשות החשמל ומשרד האוצר.

יובהר, כי בהתאם לרפורמה במשק החשמל, שעוגנה בחוק משק החשמל, חברת החשמל מנועה מלבצע את הפעולות המפורטות לעיל באתר רידינג בתום המועד שנקבע בחוק. כפי שמפורט בדברי ההסבר, לצורך שמירה על אמינות אספקת החשמל בגוש דן, יש לאפשר את המשך ההפעלה של תחנת הכוח רידינג במקביל לקידום "חלופת ההולכה" כמשמעותה בהחלטת ממשלה 211 מיום 1.8.21 ועד להשלמתה. לצורך כך נדרש לשפץ את היחידות הקיימות או להקים יחידות יצור זמניות. לעמדת גורמי המקצוע קיים יתרון לכך שחברת החשמל תבצע את הפעולות האמורות לצורך עמידה בלוחות הזמנים הנדרשים, כמפורט בדברי ההסבר. לפיכך על מנת לאפשר לחברת החשמל לבצע את הפעולות האמורות נדרש כאמור לתקן את חוק משק החשמל כמוצע.

כמו כן מוצע, כאמור, לתקן את חוק משק החשמל, כך שיתאפשר לתת לחברת החשמל רישיון ייצור באתר רידינג לצורך תפעול יחידות הייצור עד שנת 2032.

יובהר, כי ההחלטה, אם נכון לתת לחברת החשמל את האפשרות להקים או לשפץ את יחידות הייצור, כמו גם

ההחלטה אם נכון לתת לחברת החשמל את רישיון הייצור כאמור תקבע בהמשך. תיקון החקיקה המוצע רק יאפשר לתת לחברת החשמל לשפץ, להקים או לייצר, לפי העניין.

יובהר, כי אין בהצעת ההחלטה כדי לגרוע מהצורך בקבלת אישורים נוספים, ככל שנדרשים על פי הדין, ובכלל זה, ככל שיידרש, בהתאם לדיני התכנון והבניה וכן דיני הגנת הסביבה לרבות חוק אויר נקי, תשס"ח-2008.

הצעת ההחלטה מציינת את הודעת שר האנרגיה והתשתיות, כי הוא בוחן את הקמתו של כבל תת ימי לחולכת החשמל בהתאם לסמכויותיו על פי דין. יובהר, כי אין בכך כדי לגרוע מאישורים הנדרשים על פי דין, ובכלל זה בהתאם לדיני התכנון והבניה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

הצעת ההחלטה מבקשת, בין היתר, לשנות את מתווה הרפורמה במשק החשמל, כפי שעוגנה בהחלטת ממשלה מס' 3859 מיום 3.6.2018 שעניינה "רפורמה במשק החשמל ושינוי מבני בחברת החשמל ותיקון החלטת ממשלה", ובחוק משק החשמל. זאת על ידי מתן אפשרות לחברת החשמל לשפץ את יחידות הייצור הקיימות באתר רידינג או להקים באתר יחידות ייצור זמניות וכן לתפעל את היחידות האמורות עד לשנת 2032. מאחר ששינוי כאמור נעשה בחקיקה ראשית ולאור הנימוקים שהוצגו, ובכלל זה הצורך בהמשך הפעלת האתר והתקופה הנדרשת לתפעולו, אין מניעה משפטית לאישור ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרי שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

היועצת המשפטית של המשרד להגנת הסביבה – אין מניעה משפטית, אך נותרו מחלוקות מקצועיות מהותיות.

היועצת המשפטית של רשות החשמל – אין מניעה משפטית

הייעוץ המשפטי למשרד האוצר – בסעיף 3 להחלטה 211 מיום 1 באוגוסט 2021, הוחלט על הקמת צוות אשר בין השאר יבחן את "משמעות המשך הפעלת רידינג ... על הרפורמה במשק החשמל". בנסיבות אלה, בהחלטה המוצעת מוצע להפיץ תזכיר ללא שהבחינה הושלמה, וזאת אף שלמסקנות הבחינה עשויות להיות השלכות על ההחלטה המוצעת. בכפוף לכל האמור אין מניעה משפטית.

הייעוץ המשפטי של משרד הפנים – אין מניעה משפטית

היועצת המשפטית של מינהל התכנון – אין מניעה משפטית ואולם ראוי לשם טיוב ודיוק עבודת הצוות שדן ברידינג לרבות בהיבטים תכנוניים, כי מינהל התכנון יהיה חבר בצוות זה.

היועצת המשפטית של רשות התחרות – קיימים קשיים משפטיים אך אין מניעה משפטית. לפי העמדה המקצועית של הממונה על התחרות המשך פעילות חברת החשמל בתחנת הכוח רידינג פוגעת בתחרות במשק החשמל. המשך פעילות חברת החשמל בתחנת רידינג עומד בסתירה לרפורמה שהובילה הממשלה במשק החשמל שקבעה לוחות זמנים מוגדרים למכירת תחנת רידינג, ונועדה להקטין את היקף הפעילות של חברת החשמל במקטע הייצור, ולמקד אותה במקטעי ההולכה והחלוקה שבהם היא שולטת. חריגה מגבולות הרפורמה מבלי לצמצם את פעילותה בתחנות אחרות, צפויה לפגוע בתחרות במשק החשמל ובהתקדמות שנעשתה בגזרה זו בשנים האחרונות. הותרת פעילות ייצור החשמל באתר רידינג עשויה אף לפגוע בתמריץ של חברת החשמל לפתח את רשת ההולכה, וכפועל יוצא מכך לעכב את הקמתן של תחנות כוח חדשות הנחוצות למשק החשמל על מנת לעמוד בביקוש הגובר בגוש דן בשנים הקרובות. בית המשפט כבר קבע שתחנת החשמל הפרה

את הוראות חוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988 בכך שניצלה את מעמדה המונופוליסטי במקטע החולכה והחלוקה באופן שעלול לפגוע בתחרות במקטע ייצור החשמל (ת"כ (הגבלים עסקיים) 53090-03-17 חברת חשמל לישראל בע"מ נ' הממונה על התחרות (נבו 19.01.2021)).

סעיף ו' להחלטת ממשלה מס' 3859 מיום 3 ביוני 2018 בנושא "רפורמה במשק החשמל ושינוי מבני במשק החשמל ותיקון החלטת ממשלה" אסר על חברת החשמל לקבל רישיונות חדשים בתחום ייצור החשמל. בהתאם, התחייבה חברת החשמל, בין היתר, כי "חברת חשמל מתחייבת בזאת למדינה שלא תפעל לקבלת רישיונות ייצור חדשים או להקמת תחנות ייצור חשמל חדשות ושחלף תחנות קיימות וכן לא תפעל לקבל אישורים לתפעול תחנות כוח עבור גורמים אחרים בישראל" (סעיף כב' לנספח א'). כאשר על פי ס' 23 להחלטת ממשלה החלטת הרפורמה במשק החשמל מבוססת על התחייבויות חברת חשמל, אשר אושרו על ידי דירקטוריון החברה, ופורטו בנספח א' להחלטה.

מטיוטת ההחלטה לא עולה שנבחנו חלופות לכך שהגורם אשר יהיה אמון על ייצור החשמל ברידינג או בתחנה שתוקם תחתיה, יהיה גורם פרטי ולא חברת החשמל או צעדים שיאזנו את יחסי הכוחות במקטע הייצור (כגון באמצעות מכירה של תחנות כוח שהפעלתן על ידי חברת החשמל הותרה במסגרת הרפורמה חלף רידינג). על כן, יש קושי בהחלטה שסוטה מהרפורמה ומאפשרת לחברת החשמל להפרת את התחייבותה מבלי שנבחנו חלופות כאמור לעיל.

הייעוץ המשפטי של רשות החברות – אין מניעה משפטית

הייעוץ המשפטי למערכת הביטחון – אין מניעה משפטית.

עמדת היועצת המשפטית (בפועל) של משרד האנרגיה והתשתיות :

אין מניעה משפטית

דלית זמיר	היועצת המשפטית (בפועל)	משרד האנרגיה והתשתיות	תפקיד	תאריך	חתימה
שם					23.5.2023